

Kodex etiky a dobré praxe mediačního centra Brno

Mediační centrum, Minská 160/102 • 616 00 Brno

Kontakt: mob.: 775 913 064, e-mail: mediace@cssbrno.cz

I. ÚVOD

Tento kodex etiky a dobré praxe (dále jen Kodex) mediátorů Mediačního centra Brno (dále jen MCB) stanovuje zásady pro jednání mediátorů v praxi. Tyto zásady jsou určeny jako pravidla jednání a je třeba je vykládat s ohledem na účely mediace. Kodex nevyčerpává morální a etické úvahy, ale stanoví rámec pro etickou praxi mediace.

Nesplnění či porušení požadavků stanovených v Kodexu, může být ze strany MCB příčinou pro ukončení spolupráce s mediátorem a odstranění ze seznamu mediátorů vedeného MCB.

II. PŮSOBNOST, DEFINICE, ROLE MEDIÁTORA, OBECNÉ PRINCIPY A DATUM ÚČINNOSTI

(A) Oblast působnosti.

Normy stanovené v Kodexu se vztahují na:

1. mediace vedené v MCB a
2. mediace vedené osobami, jejichž jména jsou uvedena na seznamu mediátorů MCB (dále jen mediátor, mediátoři).

(B) Funkce Kodexu

Tento Kodex má za cíl naplnit tři hlavní funkce:

1. sloužit jako vodítko pro jednání rodinných mediátorů;
2. informovat účastníky mediace o tom, co mohou očekávat,
3. podpořit důvěru veřejnosti v mediaci jako vhodnému procesu pro řešení rodinných sporů.

(C) Závaznost Kodexu

Kodex popisuje dobrou praxi rodinné mediace a rodinných mediátorů a vyplývají z něj pro mediátory konkrétní závazky.

Kodex a jeho Zásady obsahují různé úrovně vyjádření závaznosti:

1. Použití výrazu "může" má v Kodexu nejnižší doporučující sílu a odkazuje na postupy, od nichž má mediátor dovoleno se na základě profesionálního úsudku odchýlit.
2. Většina Zásad používá termíny nebo věty ve smyslu "měl by", což naznačuje, že takový postup popsán v Kodexu je velmi žádoucí a mediátor by se od něj měl odchýlit pouze na základě velmi závažných důvodů.

3. Vzácnější použití termínu nebo vět ve smyslu "musí" v Kodexu má pro mediátory nejvyšší normativní sílu, což znamená, že mediátor nemá oprávnění odchýlit se od popsaného postupu a musí taková pravidla stanoveným způsobem dodržovat.

(D) Definice rodinné mediaci

Rodinná mediaci (dále jen "mediaci") je neformální a dobrovolný proces, při kterém mediátor, nestranná třetí osoba, usnadňuje stranám v konfliktu vést konstruktivní rozhovor v neutrálním prostředí. Jako celek má mediaci v MCB rodičům napomáhat v tom, aby při rozhodování zohledňovali a reflektovali zájmy, potřeby a přání svých dětí. Účelem mediaci je umožnit všem účastníkům mediaci sdělit svůj pohled, slyšet a zvážit pohledy ostatních účastníků a následně využít možnost učinit rozhodnutí, které strany považují za správné nebo nejlépe odpovídající jejich situaci. Mediátoři tohoto účelu dosahují reflektováním výroků všech stran, shrnováním a strukturováním tematických linií rozhovoru a průběžným zvýrazňováním příležitostí pro rozhodnutí a ověřováním záměrů všech stran.

Rodinná mediaci nenahrazuje rodinám nezávislé právní služby, poradenství či terapii. Stejně tak není vhodná pro všechny rodiny. Nicméně, zkušenosti dokazují, že rodinná mediaci je nedocenitelná možnost pro mnoho rodin, protože může:

1. zvýšit sebeurčení účastníků a jejich schopnost komunikovat;
2. zajistit nejlepší zájem dětí, a
3. snížit ekonomické a emocionální náklady spojené s řešením rodinných sporů.

Rodinná mediaci v MCB vždy probíhá ve společných setkáních rodičů, mediátorů, případně dětí a jejich průvodců. Pokud dojde k tzv. odděleným setkáním, jde vždy o krátké časové úseky, které pouze přerušují společná setkání.

(E) Zapojování dětí

1. Mediaci v MCB respektují požadavky naplnění práv dětí, včetně práv participačních. Je vytvořen jako tzv. Child-inclusive practice (CIP), což je označení pro takovou praxi, jejímž cílem je:
 - a. vytvořit prostředí, v němž mohou rodiče aktivně zvažovat jedinečné potřeby svých dětí
 - b. zprostředkovat takovou dohodu, která dětem umožní zachovat si významné vztahy a umožní jim psychologické přizpůsobení se na rozpad rodiny
 - c. podpořit rodiče v tom, aby odešli s lepšími vyhlídkami na své budoucí rodičovství
 - d. zajistit, aby pokračující mediaci nebo soudní řízení a jejich výstupy reflektovaly základní vývojové psychologické potřeby každého dítěte
 - e. umožnit dětem ovlivnit svou budoucnost, včetně aktivního zapojení do plánování této budoucnosti
2. Minimální věk pro uplatnění principů CIP je 6 let. Z této hranice lze udělat výjimku na základě rozhodnutí vedoucí MCB.

3. Součástí CIP mediace je pohovor s dítětem. Pohovor s dítětem se provádí zpravidla osobně. Období mezi pohovorem s dítětem a následnou mediací by nemělo přesáhnout 4 týdny.
4. Každému dítěti, které splňuje výše uvedené podmínky, je přidělen tzv. dětský specialista.
5. Zapojení dítěte probíhá obvykle do druhého nebo dalšího mediačního setkání.
6. Zapojení dětí je možné přímo nebo nepřímo.
 - a. Nepřímé zapojení dítěte představuje situaci, kdy dětský specialista předává rodičům zpětnou vazbu ohledně prožívání, vnímání a vývojových rizik dítěte v souvislosti s rozvodem/rozpadem rodiny.
 - b. Přímé zapojení dítěte představuje situaci, kdy dětský specialista předává rodičům zpětnou vazbu dle předchozího bodu, současně však v mediaci funguje jako opora a podpora pro dítě, které si přeje části či celé mediace zúčastnit osobně.
7. Rodiče jsou MCB informováni, že v případě přímého zapojení dítěte do mediace si rodiče musí zajistit doprovod dítěte pro případ, že by dítě muselo z mediace odejít před skončením mediačního setkání.
8. Za bezpečí a blaho dítěte v mediaci odpovídá dětský specialista. Je plně v kompetenci dětského specialisty rozhodnout na základě vývoje rozhovoru mezi rodiči či dalšími účastníky, že další pokračování účasti dítěte na mediaci není v jeho zájmu a tuto účast ukončit či navrhnout jiné řešení dalšího zapojení dítěte.
9. Dítě je vždy informováno o průběžných i finálních výsledcích mediačního jednání.
 - a. V případě přímého zapojení dítěte je před koncem mediace informován dětský specialista za účelem poskytnutí zpětné vazby dítěti na místě.
 - b. V případě nepřímého zapojení dítěte je o průběžných i finálních výsledcích mediace dítě informováno prostřednictvím dětského specialisty po skončení mediace.
10. Dětský specialista nevypracovává pro rodiče ani třetí osoby žádnou písemnou zprávu o průběhu nebo výsledcích rozhovoru s dítětem.
11. S výjimkou zcela mimořádných okolností by se děti neměly žádným způsobem podílet na procesu mediace bez souhlasu obou rodičů

(F) Role a působení mediátora MCB

1. V mediaci spočívá moc rozhodovat pouze v rukou sporných stran konfliktu (rodičů a dětí, resp. jiných osob, které se mediace účastní).
2. Role mediátora zahrnuje, mimo jiné, pomoc stranám ve vedení rozhovoru, v podpoře každé strany při sdělování a přijímání informací, v pomoci vyjasnit podstatu sporu a s ním související témata a/nebo v podpoře stran získávat větší přehled a orientaci v situaci, v dostupných možnostech a v rozhodnutích, která chtějí učinit. Pokud se tak rodiče rozhodnou, napomáhá jim mediátor také s písemným nebo jiným zachycením výstupů mediace.

3. Účinná mediace vyžaduje, aby rodinní mediátoři byli kvalifikováni výcvikem, zkušenostmi a osobnostními předpoklady; aby mediátoři byli nestranní, aby účastníci dosáhli svého rozhodnutí dobrovolně; aby si mediátoři byli vědomi důsledku kulturních a jiných rozmanitostí, a aby byl brán na zřetel nejlepší zájem dětí. Dále by měl mediátor být také připraven rozpoznat rodiny, jejichž rodinná historie obsahuje domácí násilí nebo týrání a zneužívání dětí.

(F) Datum účinnosti

Tento Kodex upravuje dobrou praxi pro veškeré mediace zahájené po 1. lednu 2020.

III. ZÁSADY

ZÁSADA 1. OBECNÉ PŘEDPOKLADY MEDIÁTORA

Mediátor musí být k provádění mediace způsobilý z hlediska vzdělání, odborné přípravy a morálních předpokladů.

(A) Bezúhonnost, nestrannost a odborná způsobilost

1. Bezúhonnost, nestrannost a odborná způsobilost jsou nezbytné předpoklady mediátora.
2. Odbornou způsobilostí se rozumí znalosti, dovednosti a způsob uvažování odpovídající principům a účelu transformativní mediace, jak jsou definovány ISCT¹.
3. Mediátor nesmí přijímat žádné zakázky, provádět jakékoliv služby nebo se dopouštět jakéhokoliv jednání, které by ohrozily jeho bezúhonnost.
4. Pokud mediátor usoudí, že mediační kauza je mimo jeho schopnosti a kvalifikaci, mediátor odmítne započít mediaci, odstoupí z mediace nebo požádá o odbornou pomoc a vždy o takové situaci informuje vedoucí MCB, který rozhodne o dalším postupu.

(B) Kvalifikace mediátora

Všichni mediátoři splňují minimální kvalifikační standard. Dostatečná kvalifikace mediátora pro vedení mediací v MCB je nutným předpokladem jejich přijetí do pracovního poměru.

Chcete-li vykonávat roli rodinného mediátora, mediátor musí:

1. mít vysokoškolské vzdělání a absolvovat zvláštní školení v procesu transformativní mediace, včetně osvědčení o úrovni svých znalostí a dovedností, případně být certifikován jako mediátor českým nebo zahraničním subjektem podle standardů ISCT;
2. mít odborné znalosti a školení v oblasti zapojování dětí do mediace, vlivu rodinného konfliktu na rodiče, děti a ostatní účastníky, včetně znalostí o vývoji dítěte, domácím násilí či zneužívání a zanedbávání dětí;
3. být schopen rozpoznat vliv a dopady kulturních a jiných odlišností na konfliktní rozhovor a na mediaci;
4. mít znalosti rodinného práva.

(C) Udržování kvalifikace

Mediátor musí udržovat a zvyšovat svou odbornou způsobilost v oblasti mediačních dovedností v širokém slova smyslu. To zahrnuje především:

1. být aktuálně informován o všech zákonech, předpisech a organizačních normách, týkajících se provádění mediace v MCB a řídit se jimi;

¹ www.transformativemediation.org

2. pravidelné zapojování do vzdělávacích aktivit, porad a supervizí organizovaných MCB, podporujících jeho profesní růst.

ZÁSADA 2. SEBEURČENÍ, INFORMOVANÁ ROZHODNUTÍ A PERSPEKTIVA OSTATNÍCH

Mediátor uznává, že mediace je založena na principu sebeurčení účastníků a na principu sdílení svých perspektiv. Mediátor usnadňuje vedení mediačního rozhovoru tak, aby mohli účastníci činit rozhodnutí založená na dostatečných informacích a znalostech, včetně znalosti pohledů a vnímání ostatních účastníků mediace.

(A) Sebeurčení

Sebeurčení je jedním ze základních principů rodinné mediace v MCB. Proces mediace umožňuje udržet, podporovat a rozvíjet schopnosti účastníků vytvářet vlastní, dobrovolná a informovaná rozhodnutí. Taková rozhodnutí se mohou týkat témat a obsahu rozhovoru, kroků a postupů, jež se mají stát v budoucnu nebo i toho, jakým způsobem spolu chtějí účastníci mediace interagovat. Podporována jsou jak individuální rozhodnutí každého účastníka mediace, tak i jejich rozhodnutí společná.

(B) Sdílení perspektiv

Sdílení perspektiv je dalším ze základních principů rodinné mediace v MCB. V průběhu mediace mají účastníci nejenom možnost vyjádřit vše, co považují za důležité, ale také slyšet, jak situaci vnímají a prožívají ostatní (včetně dětí), zvážit jejich úhel pohledu nebo případné návrhy.

(C) Úloha a zodpovědnost mediátora MCB

1. Ústřední úloha rodinného mediátora spočívá v pomoci účastníkům dosáhnout lepšího porozumění jejich společné situaci a možnostem řešení. Mediátor pomáhá stranám ve vedení rozhovoru, v podpoře každé strany při sdělování a přijímání informací, v pomoci vyjasnit podstatu sporu a s ním související témata a/nebo v podpoře stran získávat větší přehled a orientaci v situaci, v dostupných možnostech a v rozhodnutích, která chtějí učinit. Pokud se tak rodiče rozhodnou, napomáhá jim mediátor také s písemným nebo jiným zachycením výstupů mediace.
2. Mediátor by proto měl usnadnit předávání a zvažování informací v průběhu mediace.
3. Mediátor může napomáhat stranám dosáhnout informované a dobrovolné dohody, pokud si to strany přejí.
4. Veškerá rozhodnutí během mediace provádějí jedině účastníci mediace a to zásadně dobrovolně. Toho může být dosaženo i podporou účastníků ke konzultaci s příslušnými odborníky mimo MCB.
5. Mediátor nesmí v průběhu mediace úmyslně zkreslovat podstatné skutečnosti nebo okolnosti, měnit nebo dezinterpretovat výroky účastníků.

(D) Poskytování odborných názorů a dalších služeb

1. Mediátor by se měl zdržet poskytování jakýchkoliv odborných názorů a informací. Mediátor musí vždy zvážit, zda jakékoliv informace, které rodičům předává, jsou spíše obecného charakteru (viz. Zásada 6), které za výjimečných okolností může poskytnout, nebo jsou to konkrétní návrhy či hodnocení jejich konkrétní situace, návrhů, chování nebo myšlenek, které mediátor poskytovat nesmí.
2. Mediátor nesmí současně provádět terapii nebo poskytovat právní či jiné poradenství, a to ani v případě, že je k tomu odborně připraven a kvalifikován.

(E) Zohledňování zájmů dalších osob

Mediátor musí se stranami ověřovat, zda chtějí zohledňovat zájmy dalších osob a subjektů, které by mohly být ovlivněny dohodou vyplývající z mediačního procesu nebo které by mohly vyhodnocovat výstupy mediace. To se může týkat dětí nebo dalších členů rodiny či partnerů, ale i soudů nebo orgánů sociálně-právní ochrany dětí apod.

(F) Další odborné osoby v mediaci

1. Mediátor by měl informovat účastníky, že mohou v průběhu procesu mediace získávat informace a rady z různých zdrojů.
2. Pokud si to účastníci výslovně přejí, měl by mediátor umožnit účast právních zástupců, poradců nebo advokátů na mediačním setkání.

(G) Odstoupení účastníků od mediace

Mediátor vždy informuje účastníky o tom, že mohou kdykoli odstoupit od rodinné mediace i bez dosažení dohody.

(H) Závazek ke klientům

1. Mediátor musí vždy jednat tak, aby dostál svým závazkům především vůči klientům, ale také vůči hodnotám a postupům MCB, resp. CSS Brno.
2. Jakýkoliv tlak z vně procesu mediace nesmí nikdy mediátora ovlivnit natolik, aby nutil účastníky se dohodnout.

ZÁSADA 3. INFORMOVANÝ SOUHLAS S MEDIACÍ

Mediátoři usnadňují účastníkům porozumění tomu, co mediace je.

(A) Předmediační a úvodní rozhovor

K tomu, aby strany mohly uplatnit své právo na seburčení, měly by rozumět procesu mediace.

1. Součástí rodinné mediace v MCB je předmediační rozhovor, vedený s každým z rodičů zvlášť, který provádí vedoucí MCB nebo jím pověřený pracovník. Jeho účelem je podrobnější seznámení účastníků s principy a fungováním mediace, odlišení rodinné mediace od jiných

procesů určených k řešení rodinných problémů a sporů a příprava rodičů na mediaci. Obsahem rozhovoru jsou organizační informace o průběhu a procesu mediace v MCB a o rolích jednotlivých účastníků, dále pak zejména oblasti a situace, v nichž mohou účastníci uplatnit své právo na sebeurčení, témata, jimž se chtějí účastníci v mediaci věnovat a formy možných výstupů z mediace, diskuze o možných pravidlech mediace apod.

2. Na začátku mediačního sezení by měl mediátor nabídnout možnost rozhovoru o procesu mediace a rolích účastníků mediace. Tento rozhovor musí zahrnovat:
 - a. roli mediátora jako neutrální strany, která bude usnadňovat komunikaci mezi stranami sporu, ale která současně nebude rozhodovat o výsledku sporu;
 - b. závazek mlčenlivosti a důvěrnosti, který se vztahuje na celý proces mediace, včetně výjimek z ní;
 - c. informování účastníků, že dosažení dohody v rodinné mediaci je pouze jedním z možných užitečných výstupů mediace a že taková dohoda musí být konsensuální povahy, že mediátor MCB je nestranný zprostředkovatel a nemůže stranám sporu ukládat povinnosti nebo nutit strany k uzavření dohody;
 - d. zdůraznění principu sebeurčení a toho, že veškerá rozhodnutí v mediaci jsou zcela v rukách stran sporu, včetně toho, zda a jakým způsobem budou nastavena pravidla mediačního rozhovoru, která témata a do jaké hloubky se budou probírat, zda rodiče uzavřou nebo neuzavřou dohodu nebo zda bude mediace přerušena, ukončena či bude pokračovat v dalším sezení, případně zda se jejich mediace zúčastní další osoby, včetně jejich právních zástupců.
3. Dále může úvodní rozhovor obsahovat informace o tom, že:
 - a. mediátor nezastupuje žádnou ze stran a nebude poskytovat odborné poradenství;
 - b. strany mohou kdykoliv v průběhu mediace požádat o prostor pro zajištění vlastního nezávislého poradenství od advokáta, poradce, účetního, terapeuta a další odborníků;
 - c. lze využít možnosti prodiskutování případných otázek, pochybností či nejasností na samostatných oddělených setkáních s účastníky, popis okolností, za nichž se může mediátor setkat pouze s některým z účastníků a podmínky týkající se důvěrnosti těchto oddělených sezení;
 - d. strany mají možnost konzultovat kdykoliv s právním zástupcem záležitosti týkající se mediace a jsou podporovány v tom, aby si jakoukoliv dohodu vyplývající z mediace, předtím, než ji podepíší, nechali zkontrolovat svým právním zástupcem.
4. Pokud se kdykoliv v průběhu mediace ukáže, že by mohlo být užitečné se vrátit k rozhovoru o tom, jak mediace probíhá, co mohou být její cíle, výstupy nebo pravidla, mediátoři umožní účastníkům mediace takový rozhovor vést.

ZÁSADA 4. NESTRANNOST A STŘET ZÁJMŮ

Mediátor je povinen působit v procesu mediace nestranným způsobem. Mediátor musí zveřejnit veškeré existující a potenciální důvody podjatosti a střetu zájmů, které jsou mu známy a které může rozumně očekávat. Účastníci mají i nadále možnost zachovat si takového mediátora na základě

informovaného písemného souhlasu s jeho další účastí. Pokud zaujatost nebo střet zájmů jednoznačně ovlivňuje nestrannost mediátora, je tento povinen odstoupit z procesu mediace bez ohledu na výslovný souhlas účastníků.

(A) Nestrannost a střet zájmů

1. Nestrannost znamená nepřítomnost zvýhodňování či zaujatosti ve slovech, činech nebo jiných náznacích mediátora. Projevy a podoba nestrannosti znamenají závazek mediátora podporovat všechny strany v získávání větší jistoty, orientace, zvažování perspektivy ostatních a dělání rozhodnutí.
2. Střetem zájmů se rozumí takový vztah mezi mediátorem a kterýmkoliv z účastníků nebo předmětem sporu, který ohrožuje nebo by mohl ohrozit nestrannost mediátora.
3. Mediátor by se měl bránit zaujatosti nebo předpojatosti založené na osobních vlastnostech účastníků, souvislostech kauzy nebo chování účastníků v průběhu mediace.
4. Mediátor by se měl vyhnout střetu zájmů při doporučování služeb dalších odborníků.

(B) Nepřijetí a odstoupení od mediační kauzy

1. Mediátor nesmí přijmout spor k mediaci, pokud nemůže být nestranný.
2. Mediátor by měl odstoupit z mediace v případě, že věří, že jeho nestrannost byla ohrožena nebo rozpoznal možný střet zájmů
3. Mediátor musí vždy odstoupit z mediace, pokud po informování stran o možném střetu zájmů tyto nepodepsaly informovaný souhlas s jeho pokračováním v mediaci.

(C) Informování o střetu zájmů

Mediátor je povinen uvědomit strany sporu a vedoucí MCB o:

1. jakémkoliv současném nebo minulém zastupování či poradenském vztahu s kteroukoli stranou, nebo zástupcem kterékoli strany podílející se na mediaci;
2. všech mediátorových finančních zájmech a záležitostech, jež mohou mít vztah ke kterékoliv ze stran nebo jež mohou být ovlivněny výsledky mediačního procesu;
3. známých možnostech konfliktů včetně členství v představenstvech, plném nebo částečném úvazku jako zástupce nebo obhájce, konzultační činnosti vykonávané za úplatu, aktuálním vlastnictvím akcií nebo dluhopisů nebo o jakýchkoli jiných formách manažerských, finančních, nebo úzkých rodinných zájmů s ohledem na zúčastněné strany mediace;
4. každém blízkém osobním vztahu nebo dalších okolnostech jiných než výslovně uvedených v tomto Kodexu, které by mohly smysluplně vyvolávat pochybnosti ohledně nestrannosti mediátora.

(D) Lhůta pro informování o střetu zájmů

Všechny informace vyžadované tímto Kodexem musí být poskytnuty co nejdříve po té, co se mediátor dozví o takovém střetu zájmu nebo vztahu. Mediátor by měl překonat všechny pochybnosti ohledně takového zveřejnění. Povinnost informování o střetu zájmů je neustále trvající povinností.

(E) Vztahy s dalšími odborníky

Mediátoři navazují osobní vztahy s mnoha zástupci, advokáty, dalšími mediátory a členy různých jiných profesí a profesních sdružení. Mediátoři by neměli taková přátelství nebo známosti zatajovat, ale zveřejnění těchto vztahů není nutné, pokud ovšem takový vztah není jedním z uvedených v tomto Kodexu, nebo pokud některé rysy takového vztahu nemohou vyvolávat pochybnosti ohledně nestrannosti mediátora.

(F) Mediace a další služby

Mediátor nesmí v průběhu procesu mediace poskytovat poradenství, terapie nebo jiné sociální či advokátní služby kterékoliv ze stran.

(G) Předchozí mediace

1. Předchozí služby jako mediátora při mediaci zahrnující strany sporu nebo advokáty stran nepředstavují zastupování nebo poradenské služby pro kteroukoliv ze stran. Mediátorům se však důrazně doporučuje upozornit před mediací na tyto předchozí vztahy.
2. Mediátor musí upozornit na jakékoli pokračující vztahy s některou ze stran nebo advokátem některé ze stran zapojené do mediace, včetně členství v porotě osob poskytujících mediátorské, rozhodčí či jiné služby, nebo na poskytování podobných služeb řešení sporů takové straně nebo jejímu advokátovi.

(H) Písemný souhlas se setrváním mediátora

1. Úkol neprodleně informovat o výše pospaných skutečnostech spočívá na mediátorovi a trvá v průběhu celého procesu mediace.
2. Po náležitém informování všech stran může mediátor pokračovat v mediaci pouze tehdy, pokud všechny strany mediace souhlasí s jeho dalším působením jako mediátora a tento souhlas je písemně zaznamenán a podepsán všemi stranami mediace. Pokud se mediátor domnívá, že takový vztah nebo zájem by mohl ovlivnit jeho nestrannost, on nebo ona odstoupí z mediace bez ohledu na vyjádřenou vůli stran mediace.

(I) Osobní zisk

Mediátor nesmí používat informace o účastnících získané při mediace pro osobní zisk nebo výhody.

ZÁSADA 5. DŮVĚRNOST

1. Mediátor musí zachovat důvěrnost všech informací získaných v procesu mediace, s výjimkou případů, kdy je mediátor povinen sdělit informace z titulu zákonné ohlašovací povinnosti.
2. Z každého mediačního setkání musí mediátor vypracovat zápis, který obsahuje identifikační údaje rodičů a mediátorů, datum a čas mediace, dále informace o tom, zda se rodiče na mediaci dostavili, zda mezi rodiči došlo ke shodě ohledně výkonu péče o dítě, styku s dětmi nebo o výživném apod., a případně obsah takové dohody. V případě, že rodiče ke shodě

nedošli, je mediátor povinen v zápise uvést probíraná témata. Na základě instrukcí rodičů mediátor zachytí i jejich pohledy na příčiny neshody a případné další poznámky. Zápis obsahuje i podpisy všech účastníků mediačního setkání případně záznam jejich nesouhlasu s podpisem zápisu.

3. Zápis z mediace je oficiálním výstupem jednotlivých mediačních setkání, který je součástí spisové dokumentace klientů, a který může mediační centrum sdílet se soudem případně orgány SPOD.

(A) Očekávání účastníků ohledně důvěrnosti

Mediátor by měl před začátkem mediace s účastníky mediace projednat jejich očekávání týkající se důvěrnosti informací. Písemné smlouvy o mediaci by měly zahrnovat ustanovení týkající se důvěrnosti.

(B) Omezení důvěrnosti

1. Před začátkem samotné mediace by měl mediátor informovat účastníky o případných omezeních důvěrnosti, jako je zákonem, soudem nebo eticky vyžadovaná povinnost informovat.
2. Mediátor musí o úmyslu či hrozbě účastníka pokusit se o sebevraždu nebo násilí proti jiné osobě nebo osobám informovat tyto osoby a další příslušné orgány, pokud se mediátor domnívá, že tato hrozba je pravděpodobná a že jedná v souladu se zákonem.

(C) Oddělená setkání

Pokud se strany nebo mediátor rozhodnou uskutečnit oddělená setkání, měl by mediátor před tímto setkáním probrat a dohodnout s účastníky podmínky mlčenlivosti týkající se těchto setkání.

(D) Svědectví mediátora

Mediátor nesmí vypovídat nebo poskytnout dalším subjektům jakékoliv dokumenty, pokud by tím porušil povinnost mlčenlivosti a zásadu důvěrnosti.

(E) Statistika a výzkum

1. Důvěrnost by se neměla vykládat jako omezení nebo zákaz účinného výzkumu, hodnocení a monitorování mediačních programů odpovědnými osobami či akademickými institucemi za předpokladu, že nebudou zpřístupněny žádné identifikační údaje o účastnících mediace bez jejich předchozího písemného souhlasu.
2. Za vhodných okolností může být výzkumníkům dovoleno získat přístup ke statistickým údajům a se souhlasem účastníků i k jednotlivým spisům, pozorování živých mediací a rozhovory s účastníky mediace. O takovém povolení vždy rozhoduje vedoucí MCB.

ZÁSADA 6. PROFESIONÁLNÍ PORADENSTVÍ

Mediátor může vyjadřovat odborné názory, pokud jsou obecného charakteru a mohly by být použity pro všechny a/nebo jakékoliv klienty MCB. Mediátor by měl být schopen v případě potřeby informovat o možnostech dostupného nezávislého právního nebo jiného odborné poradenství, ale zásadně se zdržuje předjímání možného výsledku kauzy nebo souvisejícího soudního sporu.

(A) Obecně

Mediátor nesmí poskytovat informace, které není oprávněn kvalifikovaně poskytnout na základě svého vzdělání nebo zkušeností.

(B) Nezávislé právní poradenství

Jestliže je mediátor přesvědčen, že některá ze stran mediace není schopná dohlédnout, jak může případné přijetí mediační dohody ovlivnit její práva a povinnosti, je v takovém případě povinen doporučit stranám vyhledat nezávislé právní poradenství.

(C) Osobní nebo odborný názor na výsledek sporu

Mediátor může pro strany usnadňovat diskusi o možných důsledcích mediační kauzy, ale nesmí nabízet osobní nebo profesionální názor pokud jde o pravděpodobnost nebo konkrétní výsledek kauzy.

ZÁSADA 7. ZÁJMY DÍTĚTE

Úkolem mediátora je napomáhat účastníkům zvažovat a zohledňovat nejlepší zájem dětí.

(A) Obecné možnosti uspořádání péče

Mediátor by měl podporovat účastníky při vytváření řady možností pro uspořádání předrozvodové i porozvodové (případně předrozchodové nebo porozchodové) péče o děti a jejich rizik a přínosů. Úkoly mediátora s ohledem na zájmy dítěte mohou mimo jiné zahrnovat:

1. usnadňování vytváření rodičovských plánů, které:
 - a. chrání fyzickou bezpečnost a psychickou pohodu účastníků i jejich dětí;
 - b. zahrnují určení fyzického bydliště dětí a odpovědnost za rozhodování o dětech, postupy organizace času dětí s rodiči a dalšími příbuznými;
 - c. věnují pozornost péči o zdraví a vzdělávání dětí, atd.;
2. podporu při revizi rodičovských plánů v souvislosti s vývojem potřeb dětí v čase, a
3. podporu účastníků ve volbě vhodných mechanismů řešení sporů s cílem usnadnit budoucí změny a úpravy rodičovských plánů.

(B) Kulturní a náboženská citlivost

Mediátoři by měli být citliví vůči vlivu kultury a náboženství na rodičovský světonázor a s tím související rozhodnutí. Mediátoři nesmí prosazovat konkrétní rodičovskou filosofii nebo soubory výchovných, náboženských či kulturních hodnot.

ZÁSADA 8. SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA DĚTÍ A MEDIACE

Mediátor musí rozpoznat situace v rodině, týkající se zneužívání nebo zanedbávání, a podniknout odpovídající kroky, aby těmto zjištěním přizpůsobil mediační proces.

(A) Obecná definice

V tomto Kodexu se vychází z definice zneužívání nebo zanedbávání tak, jak jsou vymezeny platnými právními předpisy ČR.

(B) Kvalifikace mediátorů

Mediátor nesmí bez vhodného a odpovídajícího školení či výcviku provádět mediaci, v níž byla rodinná situace vyhodnocena jako obsahující zneužívání nebo zanedbávání.

(C) Postup při podezření na zneužívání či zanedbávání

Pokud má mediátor rozumné důvody se domnívat, že dítě účastníků mediace je zneužíváno či zanedbáváno ve smyslu příslušných právních předpisů, je povinen postupovat v souladu s platnými zákony na ochranu dětí a vždy o takovém zjištění informovat i vedoucí MCB.

Dále mediátor může:

1. podpořit účastníky, aby využili vhodné služby pro rodinu;
2. zvážit vhodnost pozastavení nebo ukončení procesu mediace s ohledem na takové podezření.

ZÁSADA 9. DOMÁCÍ NÁSILÍ A MEDIACE

Mediátor musí rozpoznat situace týkající se domácího násilí a přijmout vhodná opatření, aby odpovídajícím způsobem upravil mediační proces.

(A) Obecná definice

V tomto kodexu se vychází z definice domácího násilí, sledování a zastrašování v platném právu ČR.

(B) Kvalifikace mediátorů

Mediátor nesmí provádět mediace týkající se domácího násilí bez přiměřeného a odpovídajícího školení a tréninku.

(C) Bezpečí během mediace

1. Některé kauzy nejsou vhodné pro mediace z důvodu bezpečnosti nebo otázek kontroly a sledování nebo zastrasování. Vedoucí MCB by měl před uzavřením smlouvy o poskytnutí služby věnovat přiměřené úsilí zjišťování, zda je v mediační kauze přítomna otázka domácího násilí.
2. Mediátor by měl i v průběhu mediace věnovat pozornost případnému výskytu tématu domácího násilí.

(D) Opatření při zjištění domácího násilí

Pokud se domácí násilí zdá být přítomno, mediátor musí zvážit přijetí takových opatření, která mají zajistit bezpečnost účastníků i mediátora. Mimo jiné je to:

1. stanovení vhodných bezpečnostních opatření;
2. umožnění účasti na mediaci příteli, zástupci, obhájci, nebo poradci;
3. pozastavení nebo ukončení mediace a podniknutí vhodných opatření k ochraně bezpečnosti účastníků.

ZÁSADA 10. UKONČENÍ MEDIACE

Mediátor musí s účastníky mediace ověřit možnost pozastavit nebo ukončit proces mediace, jestliže se důvodně domnívá, že se jí jedna ze stran není schopna aktivně účastnit.

(A) Okolnosti ověření nebo ukončení mediace

Okolnosti, za nichž by mediátor měl zvážit ověření pozastavení nebo ukončení mediace, mohou mimo jiné zahrnovat:

1. bezpečnost některého z účastníků;
2. neschopnost účastníka účastnit se mediace z důvodu jeho ovlivnění léky, drogami, alkoholem, nebo kvůli jeho fyzickému či duševnímu stavu;
3. některý z účastníků zmiňuje nebo jinak naznačuje možnost nebo potřebu ukončení nebo přerušení mediace;
4. situace, kdy mediátor věří, že byla ohrožena jeho nestrannost v souladu se Zásadou 4;
5. situace kdy je zřejmé, že jeden z účastníků zneužívá proces mediace k dosažení výsledků, které jsou v rozporu s účelem nebo principy mediace;
6. mediátor je oprávněn ukončit mediaci, pokud se obává o své vlastní bezpečí. O takové situaci vždy neprodleně informuje vedoucí MCB.

ZÁSADA 11. PRAVDIVÁ PROPAGACE MEDIACE

Mediátor musí být pravdivý v propagaci a nabízení mediace.

(A) Záruky ohledně výsledku mediace

Mediátor by se měl zdržet jakýchkoliv slibů a záruk ohledně možného výsledku mediace.

(B) Prezentování kvalifikace

1. Mediátoři mohou vhodně prezentovat svou kvalifikaci.
2. V propagaci nebo obdobném sdělení se může mediátor odvolávat na mezinárodní, státní nebo soukromé organizace poskytující kvalifikaci pouze tehdy, pokud taková organizace nebo osoba má vyvinutý systém certifikace mediátorů a mediátorovi byla řádně poskytnuta náležitá kvalifikace.

ZÁSADA 12. ODMĚNY A POPLATKY

Mediátoři jsou plně hrazeni z prostředků MCB. Žádné další platby, provize nebo zálohy nesmějí být mediátory vyžadovány ani přijímány.

(A) Odměna mediátora MCB

1. Všichni mediátoři jsou placeni přímo z prostředků MCB.
2. Mediátor nesmí přijmout jakoukoliv finanční částku či jinou úhradu za své služby mediátora od kterékoliv strany sporu.
3. Klienti MCB nejsou povinni za mediační služby platit přímo mediátorům ani MCB jakoukoliv částku na pokrytí jakýchkoliv nákladů spojených s procesem mediace.

(B) Záznamy

Mediátor je povinen vést příslušné záznamy a výkazy, které jsou po něm požadovány ze strany MCB.

(C) Zprostředkování

Žádné provize, rabaty, nebo podobné odměny nesmí být mediátorům předány ani mediátory přijaty skrze prostředníka, zastupujícího stranu nebo strany v mediaci.

(D) Podmíněné honoráře

Mediátor nesmí v žádném případě vyžadovat nebo přijmout poplatek nebo zálohu za platbu v souvislosti s určitým výsledkem mediace.

ZÁSADA 13. SOUSTAVNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Mediátor si musí rozvíjet a udržovat odbornou způsobilost v oblasti rodinné mediace.

(A) Vzdělávání a supervize

Mediátor je povinen získávat a prohlubovat znalosti a dovednosti a účastnit se školení v oblasti mediace, včetně osvojení si profesní etiky, norem a odpovědnosti, což zahrnuje i pravidelnou účast na intervizích, debriefing s vedoucí MCB po každém mediačním setkání, povinnou pravidelnou účast na odborných poradách MCB minimálně jednou za 3 měsíce nebo účast na vzdělávání mediátorů organizovaným MCB, případně na supervizích.

(B) Další vzdělávání

1. Je důležité, aby mediátoři soustavně pokračovali ve svém profesním růstu v době, kdy aktivně poskytují mediační služby.
2. Mediátor musí být osobně odpovědný za svůj trvalý profesní růst, včetně účasti na takovém dalším vzdělávání, která může být požadována podle zákona nebo pravidel MCB.

(C) Intervize a mentorství

Mediátoři by se měli účastnit kolegiálních konzultací a intervizí a měli by pomáhat vést práci méně zkušených mediátorů, včetně toho, že budou fungovat jako mentoři.

(D) Respektování rozmanitosti

Mediátoři by se měli neustále snažit pochopit dopady kulturních, náboženských a dalších rozmanitostí na svou praxi.

ZÁSADA 14. ROZVOJ MEDIACE

Mediátor by měl podporovat rozvoj mediace podporou a účastí ve výzkumech, hodnocení, nebo jiných formách rozvoje profese a vzdělávání veřejnosti.

V Brně dne 10. 1. 2020

Mgr. Ing. Martina Cirbusová, Ph.D.